Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część CXLI.

wydana i rozesłana:

w wydaniu niniejszem dwujęzykowem: 24. Października 1850.

389.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 5. Września 1850,

do szefów wszystkich krajów koronnych,

którem się obwieszcza nowe unormowanie wieku do przyjęcia do Terezyańskiej akademii wymaganego.

Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Września t. r., zatwierdził Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, ażeby na przyszłość wiek do przyjęcia do Terezyańskiej akademii wymagany, jaki dotąd między ukończonym ósmym, a nie przekroczonym dwunastym, przepisanym był, na ukończony ósmy, a nieprzekroczony czternasty, unormowanym został.

Thun m. p.

390.

Okólnik ministerstwa wojny z dnia 5. Października 1850,

tyczący się klauzuli, w kontraktach z wojskowym erarem zamieszczać się mającej tudzież przynależności sądowej w sporach, z takich kontraktów wynikających.

Z powodu wydanego na dniu 18. Czerwca t. r. dla niektórych krajów koronnych cesarskiego patentu *) o nowej normie juryzdykcyjnej, rozporządza się, odnośnie do §§. 5, 13, 15, 48. i 115. ustawy o zakresie działania i przynależności sądów w sprawach cywilnych, zgodnie z rozrządzeniami c. k. ministerstwa finansów z dnia 5. Lipca t. r. L. 8844 i 27. Września t. r. L. 12737, iż w kontraktach, które władze, ministerstwu wojny podrzędne, w owych krajach koronnych, w których namieniona nor-

*) W części LXXIV. Nr. 237. dziennika praw państwa.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

CXLI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 24. October 1850.

389.

Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 5. September 1850,

an die Chefs sämmtlicher Kronländer,

womit die neue Normirung des Alterserfordernisses zur Aufnahme in die theresianische Akademie bekannt gegeben wird.

Seine Majestät haben mit Allerhöchster Entschliessung vom 1. September d. J. genehmiget, dass für die Zukunft das Alterserforderniss zur Aufnahme in die theresianische Akademie, als welcher bisher das erreichte achte und das nicht überschrittene zwölfte Lebensjahr vorgezeichnet war, auf das erreichte achte und das nicht überschrittene vierzehnte Lebensjahr normirt werde.

Thun *m. p.*

390.

Circulare des Kriegsministeriums vom 5. October 1850,

betreffend die in Verträge mit dem Militär-Aerar aufzunehmende Clausel und den Gerichtsstand der aus derlei Verträgen entstehenden Rechtsstreitigkeiten.

*Aus Anlass des unterm 18. Juni d. J. für mehrere Kronländer erschienenen kaiserlichen Patentes *) über die neue Jurisdictionsnorm wird unter Hinweisung auf die §§. 5, 13, 15, 48 und 115 des Gesetzes über den Wirkungskreis und die Zuständigkeit der Gerichte in bürgerlichen Rechtssachen in Uebereinstimmung mit den Erlässen des k. k. Finanzministeriums vom 5. Juli d. J., Z. 8844 und 27. September d. J., Z. 12737, verordnet, dass in den Verträgen, welche die dem Kriegsministerium untergeordneten Behörden in jenen Kronländern,*

**) Im LXXIV. Stücke, Nr. 237, des Reichsgesetzblattes.*

ma juryzdykcyjna obowiązuje, zawierają, zawsze to postanowienie ma być umówionem, iż spory, jakieby z tych kontraktów wynikały, bez różnicy, czy erar wojskowy jako zapozwany, czy jako powód występuje, tudzież odnoszące się do nich środki zabezpieczenia i egzekucyjne u dotyczącego sądu wojskowego, przeprowadzone być mają. Jeżeli przy zawarciu takich kontraktów, c. k. fiskus udział bierze, natenczas wolno mu wymówić sobie jako instancyę sądową dla obu stron, albo sąd wojskowy, albo w siedlisku urzędu fiskalnego, znajdujący się przynależny sąd cywilny. Dalsza instancya idzie do wyższych sądów wojskowych lub cywilnych, wedle tego, czy w pierwszej instancyi sąd wojskowy lub cywilny zadecydował. Gdyby się w jakim z takowego kontraktu wynikającym sporze, sąd wojskowy za nieprzynależny uznawał, tedy spór przed ten sąd cywilny ma być wytoczonym, któremuby fiskus podlegał, gdyby z takiego kontraktu zapozwanym był. W owych krajach koronnych, w których rzeczona nowa norma juryzdykcyjna dotąd jeszcze w wykonanie nie weszła, pozostają w mocy i nadal jeszcze postanowienia reskryptów nadwornej Rady wojennej z dnia 20. Sierpnia 1784 W. 323; 17. Października 1790 W. 198; 14 Października 1835. W. 1647; 6. Listopada 1835. M. 3469; i 22. Marca 1838. W. 710.

Csorich m. p.

319.

Rozrządzenie c. k. ministra sprawiedliwości z dnia 9. Października 1850,

obowiązujące w całem państwie,

którem się do powszechnej wiadomości podają, Najwyższą uchwałą z dnia 21. Sierpnia t. r. rozporządzono postanowienia o juryzdykcyi nad żandarmeryą.

Najwyższą uchwałą z dnia 21. Sierpnia 1850. raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, na najuniżeńszy wniosek ministra wojny, jurysdykcyę nad wszystkiemi pułkami żandarmeryi, c. k. jenerałowi-inspektorowi żandarmeryi, w którego osobie centralne całego ciała kierownictwo połączonem jest, poruczyć, i onegoż upoważnić; poruczone mu to prawo juryzdykcyi z ograniczeniem lub bez takowego, na pojedynczych komentów pułków żandarmeryi delegować.

Zarazem raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, zatwierdzić, aby inkwizycye przy pojedynczych pułkach żandarmeryi zachodzące, dopóki pułki żandarmeryi nie są audytorami zaopatrzone, przy najbliższych sądach wojskowych odbywano, nadal zaś akta dochodzenia, komendantom pułków żandarmeryi, końcem ratyfikacyi wyroku, przesełano

Co się do wiadomości wszystkich władz sądowych i prokuratorstw rządowych podaje.

Schmerling m. p.

für welche die gedachte Jurisdictionsnorm verbindende Kraft hat, abschliessen, stets die Bestimmung zu verabreden sei, dass die aus diesen Verträgen etwa entspringenden Rechtsstreitigkeiten, das Militär-Aerar möge als Geklagter oder Kläger auftreten, sowie die hierauf Bezug habenden Sicherstellungs- und Executionsschritte beim betreffenden Militärgerichte durchzuführen seien. Wenn bei Errichtung solcher Verträge der k. k. Fiscus intervenirt, so steht es ihm frei, das Militärgericht oder das im Sitze des Fiscalamtes befindliche competente Civilgericht als Gerichts-Instanz für beide Parteien zu bedingen. Der weitere Rechtszug geht, je nachdem in erster Instanz ein Militär- oder ein Civilgericht entschieden hat, an die höheren Militär- oder Civilgerichte. Sollte über eine aus einem solchen Vertrage entspringende Rechtsstreitigkeit das Militärgericht sich für incompetent erklären, so ist dieselbe bei jenem Civilgerichte anhängig zu machen, dem der Fiscus unterstehen würde, falls er aus diesem Vertrage geklagt würde. In jenen Kronländern, in denen die erwähnte neue Jurisdictionsnorm bis nun noch nicht in Wirksamkeit getreten ist, bleiben die Bestimmungen der hofkriegsräthlichen Rescripte vom 20. August 1784, W. 323, 17. October 1790, W. 198, 14. October 1835, W. 1647, 6. November 1835, M. 3469 und 22. März 1838, W. 710, noch ferner in Kraft.

Csorich *m. p.*

391.

Erlass des Justizministeriums vom 9. October 1850,

wirksam für den Umfang des ganzen Reiches,

womit die durch die Allerhöchste Entschliessung vom 21. August d. J. getroffenen Bestimmungen über die Gerichtsbarkeit bezüglich der Gensd'armerie zur allgemeinen Kenntniss gebracht werden.

Seine Majestät haben über den allerunterthänigsten Antrag des Kriegsministers mit Allerhöchster Entschliessung vom 21. August 1850 die Gerichtsbarkeit über alle Gensd'armerie-Regimenter an den k. k. General-Inspector der Gensd'armerie, in dessen Person sich die Centralleitung des ganzen Körpers vereiniget, zu übertragen und denselben zu ermächtigen geruht, dieses demselben übertragene Jurisdictionsrecht mit oder ohne Einschränkung an die einzelnen Commandanten der Gensd'armerie-Regimenter zu delegiren.

Zugleich haben Seine Majestät zu genehmigen geruht, dass, so lange die Gensd'armerie-Regimenter nicht mit Auditoren versehen sind, die bei den einzelnen Gensd'armerie-Regimentern vorkommenden Untersuchungen bei den nächsten Militärgerichten abzuführen, sohin aber die Untersuchungsacten dem Gensd'armerie-Regiments-Commandanten zum Behufe der Ratification des Erkenntnisses einzusenden seien.

Hievon werden sämmtliche Gerichtsbehörden und Staatsanwaltschaften in Kenntniss gesetzt.

Schmerling *m. p.*

392.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z d. 10. Października 1850,

do namiestników Austryi, poniżej Ensy, i Austryi powyżej Ensy, Solnogrodu, Tyrolu, Morawii, Czech, Szląska; do szefa krajowego w Galicyi; do prezydenta obwodowego na Bukowinie, do namiestników Styryi, Karyntyi, Krainy, Tryestu i Pobrzeża, Dalmacyi

względem postępowania z publicznymi uczniami gimnazyalnymi, którzy przed końcem półrocza, na publiczną naukę uczęszczać ustają.

W nowszych czasach zdarza się często, że ciała nauczycielskie gimnazyalne, publicznych uczniów jeszcze dłuższy czas przed końcem półrocza, wyjątkowo do egzaminu semestralnego przypuszczają, i im zaświadczenia semestralne wydają. Ponieważ postępowanie takie pomieszanie stosunków publicznego ucznia z onymi ucznia prywatnego zawiera, z którego różne wynikają niekorzyści, przeto rozporządza się, co następuje:

1. Zaświadczenie semestralne, które wedle swej natury aplikacyą publicznego ucznia, podczas całego półrocza i zarazem onegoż dojrzałość do naukowych zadań następnego półrocza poświadczać musi, nie może żadnemu publicznemu uczniowi być wydane, który z jakiegokolwiekbądź powodu przed końcem nauki semestralnej, na naukę publiczną uczęszczać przestał, bez różnicy czy zresztą zamierza w najbliższem półroczu do tego samego gimnazyum powrócić, czy też na inne przejść.

2. Jeżeli publiczny jaki uczeń przed końcem nauki semestralnej szkołę opuszcza, chociażby nawet w zamiarze kontynuowania wedle porządku swych studyów, w najbliższem półroczu na tym samym instytucie, ma mu wedle postanowień §. 89. Nr. 5. projektu organizacyjnego wydanem być zaświadczenie, nie noszące napisu „Semestralzeugniß" (zaświadczenie semestralne), ale napis: „Abgangszeugniß" (zaświadczenie odejścia).

3. Ponieważ takowe zaświadczenie odejścia, tylko działanie ucznia podczas upłynionej, aż do wystawienia zaświadczenia części półrocza, poświadcza; przeto na zasadzie takowego, może uczeń wprawdzie do kontynuacyi tego samego półrocza na innem gimnazyum przypuszczonym, bynajmniej zaś do wyższej klasy, albo jeżeli zaświadczenie na jedną część pierwszego półrocza się rozciąga, na drugie półrocze tej samej klasy, przyjętym być, i to ani na innem, ani na tem samem gimnazyum, w którem na ostatku naukę pobierał. Jeżeliby takiego przyjęcia żądał, musiałby się w celu tego odpowiedniemu poddać egzaminowi. W tych zaś przypadkach zachowane być winny postanowienia §. 61, i §. 62. Nr. 2. projektu organizacyjnego.

Thun m. p.

392.

Erlass des Ministers des Cultus und Unterrichts vom 10. October 1850,

an die Statthalter von Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Salzburg, Tirol, Mähren, Böhmen, Schlesien, den Landeschef von Galizien, den Kreispräsidenten der Bukowina, die Statthalter von Steiermark, Kärnthen, Krain, Triest und Küstenland, und Dalmatien,

betreffend die Behandlung öffentlicher Gymnasialschüler, welche vor dem Schlusse eines Semesters aufhören, an dem öffentlichen Unterrichte Theil zu nehmen.

Es kommen neuerlich öfter Fälle vor, wo Gymnasial-Lehrkörper öffentliche Schüler längere Zeit vor dem Schlusse eines Semesters ausnahmsweise zu einer Semestralprüfung zulassen und ihnen Semestralzeugnisse ausstellen. Da ein solcher Vorgang eine Vermengung der Verhältnisse eines öffentlichen Schülers mit denen eines Privatschülers enthält, aus welcher mancherlei Nachtheile entspringen, so wird Folgendes verordnet.

1. Ein Semestralzeugniss, welches seiner Natur nach die Verwendung eines öffentlichen Schülers während eines ganzen Semesters und dessen Reife für die Aufgaben des nächsten Semesters bezeugen muss, kann keinem öffentlichen Schüler ausgestellt werden, welcher aus was immer für einem Grunde vor dem Schlusse des Semestralunterrichts aufhört, dem öffentlichen Unterrichte beizuwohnen, mag er übrigens beabsichtigen, im nächsten Semester an dasselbe Gymnasium zurückzukehren oder an ein anderes überzutreten.

2. Verlässt ein öffentlicher Schüler vor dem Schlusse des Semestralunterrichts die Schule, sei es auch in der Absicht, im nächsten Semester an derselben Anstalt seine Studien ordnungsmässig fortzusetzen, so ist ihm ein Zeugniss, welches nicht die Ueberschrift „Semestralzeugniss", sondern die Ueberschrift „Abgangszeugniss" führt, und zwar nach den Bestimmungen des §. 89, Nr. 3, des Organisations-Entwurfes auszustellen.

3. Da ein solches Abgangszeugniss nur die Leistungen des Schülers während des bis zur Ausstellung des Zeugnisses abgelaufenen Theiles des Semesters bezeugt, so kann auf Grundlage desselben der Schüler wohl zur Fortsetzung des nämlichen Semesters an einem anderen Gymnasium zugelassen, nicht aber in die nächst höhere Classe, oder falls das Zeugniss sich auf einen Theil eines ersten Semesters erstreckt, in den zweiten Semester derselben Classe, und zwar weder an einem anderen Gymnasium, noch an demjenigen, an welchem er zuletzt studirte, aufgenommen werden. Wünscht er diese Aufnahme, so ist er einer Aufnahmsprüfung zu unterziehen. In diesen Fällen sind die Bestimmungen §§. 61 und 62, Nr. 2, des Organisations-Entwurfes zu befolgen.

Thun m. p.

393.

Rozrządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 14. Października 1850,

obowiązujące od dnia obwieszczenia we wszystkich krajach koronnych,

którem się rozporządzają niektóre ułatwienia względem doręczania i innych czynności urzędowych, na wezwanie austryackich władz sądowych, w zagranicy przedsięwziąść się mających.

W interesie pojedynczego i spieszniejszego sądownictwa przy doręczeniach i innych czynnościach urzędowych, które na wezwanie austryackich władz sądowych w zagranicy mają być przedsiębrane, dozwala się wszystkim sądom pierwszej instancyi, aby się we wszystkich owych przypadkach, gdzie idzie tylko o pojedyncze doręczania przynależącym państwa austryackiego lub cudzoziemcom w zagranicy; albo tylko o udzielenie wiadomości, tudzież o takowe rozporządzenia, które li tylko spraw stron dotyczą, albo zresztą nie są większej wagi, bezpośrednio do znajdujących się tamże c. k. poselstw, albo konzulatów udawały.

Co się tycze spraw rekwizycyjnych w Turcyi, mają sądy, mianowicie we wszystkich w powyższym ustępie wyszczególnionych przypadkach, bezpośrednio udawać się do austryackiego urzędu konzularnego, albo do c. k. ajencyi dotyczącego powiatu, albo w braku własnego takiego c. k. urzędu missyjnego, do onego w najbliższym powiecie, a nawet gdyby rzeczone pośrednictwo, niedostatecznem się być ukazywało, również bezpośrednio wzywać c. k. internuncyaturę w Konstantynopolu o interwencyą; nareszcie, w rzeczach powszechnego interesu, albo większej wagi, zawsze tylko przez wyższe sądy i przez ministeryum, załatwienia żądać, które się tedy do ministeryum spraw wewnętrznych udawać będzie.

Co się sądowym władzom, dla odpowiedniego zastosowania się, do wiadomości podaje.

Schmerling m. p.

394.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 18 Października 1850,

obowiązujące w krajach koronnych Węgier, wraz z Serbskiem Województwem i Temeskim banatem, w Kroacyi, Slawonii i Siedmiogrodzie,

względem zastosowania Najwyższego patentu z dnia 2. Sierpnia 1850. do sądowych czynności, zachodzących w celu pierwszego ułożenia nowych ksiąg gruntowych i intabulacyjnych.

Na uczyniony wniosek ministra sprawiedliwości, raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, Najwyższą uchwałą z dnia 11. Października 1850. zatwierdzić, iż postanowienia Najwyższego patentu z dnia 2. Sierpnia 1850. (Część CXII. Nr. 329. dziennika praw państwa) względem opłacania należytości przy wciąganiach do ksiąg gruntowych i intabulacyach przepisanych, żadnego zastosowania do owych sądowych czynności, mieć nie powinny, które zachodzą w celu pierwszego ułożenia nowych ksiąg gruntowych i intabulacyjnych.

Schmerling m. p.

393.

Erlass des Justizministeriums, im Einverständnisse mit dem Ministerium des Aeussern, vom 14. October 1850,

wirksam für alle Kronländer, vom Tage der Kundmachung angefangen,

wodurch einige Erleichterungen in Beziehung auf die Zustellungen und andere Amtshandlungen, welche auf Ersuchen österreichischer Justizbehörden im Auslande vorzunehmen sind, angeordnet werden.

Im Interesse einer vereinfachten und beschleunigten Rechtspflege bei Zustellungen und anderen Amtshandlungen, welche auf Ersuchen österreichischer Justizbehörden im Auslande vorzunehmen sind, wird den sämmtlichen Gerichten erster Instanz gestattet, in allen jenen Fällen, wo es sich nur um einfache Zustellungen an österreichische oder fremde Staatsangehörige im Auslande oder bloss um Ertheilung von Auskünften, dann um solche Verfügungen handelt, welche lediglich Parteisachen betreffen, oder sonst nicht von höherem Belange sind, unmittelbar an die daselbst befindlichen k. k. Gesandtschaften oder Consulate sich zu wenden.

Bezüglich der Requisitionsangelegenheiten in der Türkei haben sich die Gerichte insbesondere in allen in dem vorstehenden Absatze aufgeführten Fällen unmittelbar an das österreichische Consularamt oder die k. k. Agentie des betreffenden Bezirkes, oder in Ermanglung eines eigenen solchen k. k. Missionspostens an jenen des nächstgelegenen Bezirkes zu wenden, auch wenn die gedachte Vermittlung nicht zureichend erscheint, die Dazwischenkunft der k. k. Internuntiatur zu Constantinopel gleichfalls directe in Anspruch zu nehmen; endlich bei Gegenständen von allgemeinem Interesse oder von höherem Belange stets nur durch die höheren Gerichte und das Ministerium der Justiz einzuschreiten, welches sich sodann an das Ministerium des Aeussern wenden wird.

Diess wird den Justizbehörden zur angemessenen Darnachachtung bekannt gegeben.

Schmerling m. p.

394.

Verordnung des Justizministeriums vom 18. October 1850,

wirksam für die Kronländer Ungarn, sammt der serbischen Woiwodschaft und dem Temeser Banate, Croatien, Slavonien und Siebenbürgen,

in Betreff der Anwendung des Allerhöchsten Patentes vom 2. August 1850 auf die zum Behufe der ersten Anlegung der neuen Grund- und Intabulationsbücher stattfindenden gerichtlichen Schritte.

Seine Majestät haben über erstatteten Vortrag des Justizministers mit Allerhöchster Entschliessung vom 11. October 1850 zu genehmigen geruht, dass die Bestimmungen des Allerhöchsten Patentes vom 2. August 1850 (Nr. 329 des Reichsgesetzblattes) in Betreff der Entrichtung der bei grundbücherlichen Eintragungen und Intabulationen vorgeschriebenen Gebühren auf jene gerichtlichen Schritte keine Anwendung zu finden haben, welche zum Behufe der ersten Anlegung der neuen Grund- und Intabulationsbücher stattfinden.

Schmerling m. p.